Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1430 — NGÀY THỨ TƯ 9 MAI 1923 — NGÀY 24 THÁNG BA ANNAM NĂM QUÝ-HỢI — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE : 203
Adresse télégraphique :
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOÀI-QUỐC
Một năm ...	12.00	15.00
Sáu tháng ...	6.50	8.00
Ba tháng ...	3.50	4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ ... 0$05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saïgon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 183-185-187 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chẳng và mandats gửi mua báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

DEPOSIT LEGAL
N° 1082

LÚA ƯỚT NẶNG CÂN

(Tiếp theo)

Dầu khách-trú với khách-trú cũng có gian lận gạt lường nhau vậy. Cũng tại nơi chỗ tin cậy.

« Các chánh với nhà-máy, như tay chơn với thân-thể. Các chánh lo ăn lúa cho nhà-máy. Lính bực nhà-máy về mua, mãng mùa có chải của nhà-máy sai xuống chỏ. Hoặc chịu giá thấp mua cao, hoặc chịu nhiều mà mua đặng ít ; muốn cho khỏi lỗ vốn mình, hay là khỏi thì tớ giao kết với nhà-máy, ai biết có chánh gian mạnh trộn cái tưới nước cho nhiều cho nặng mà chở lên cân dâu cho nhà-máy ? Ấy là lẽ chắc chắn đó. Bởi tin, lúa vẻ, coi sơ sài 'qua một hai bao cho có chừng, rồi cân mà vào vựa; chừng đem ra xay, hoặc đem ra chỏ, thấy ăm mới hay. Khách-trú lại lanh chẳng chịu để tiếng nhơ về cho họn mình, đồ thừa cho Annam xấu quá. Kỳ thật chỗ xấu ấy ở trong ruột họ mà ra. Nhưng người không rõ cách buôn bán lúa, nghe vậy vội tin mà đề nghị cho lương nông điền-chủ Annam ; ít ai để trong việc Annam bán lúa cho khách-trú, một mũi kim qua không lọt. Lúa gié không sạch họ cũng không thèm mua nữa mà ! Dường ấy, xét gì mà thử coi, lỗi tại Annam mà ra, hay là tại nơi khách-trú».

Nghe rõ tớ chơn tóc kẻ rẫn, mới rõ tưới lúa ướt cho nặng cân chẳng phải là lay Annam làm ra cho hư giá lúa Nam-kỳ mà trách. Ấy là tại khách-trú đó. Quả vậy, bản nghị-viên quản hạt đề nhìn quả vậy ; cho nên kỳ nhóm thường-lệ qua rồi đây, mới có lời bàn nghị-viên quản-hạt hội-đồng ước xin quan Nguyên-soái Nam-kỳ chước lượng thế nào mà tiệu trừ mối lệ

Điều ước xin của bản nghị-viên quản-hạt hội-đồng như vầy :

« *Chư nghị-viên quản hạt hội-đồng liền danh sau đây* »,

« *Xét vì các người buôn lúa, nhứt là khách-trú, thường hay mua lúa của nhà-nông đem về tưới nước cho ướt mà bán lại cho các nhà-máy và các hàng xuất-cảng.*

Đồng ước xin;

« *Nhà-nước sớm lo chước lượng cách nào mà phòng lệ và phạt cách buôn bán sai phép ấy.* »

Ký-tên : Darles, Ng.-văn-Được, Võ-văn-Thơm, Tạ quang-Vinh, Ngô-kh.-Mẫu, Trương-văn-Bền.

Hội-trưởng

Tôi hiệp ý với chư quí nghị-viên mà xin y lời

Bởi có lời ước nguyện của bản nghị viên quản-hạt hội-đồng, quan Nguyên-soái Nam-kỳ xét ra phải lẽ và có ích, nên quan Nguyên-soái liền gởi châu tri cho các quan chủ-tỉnh như sau nầy mà dặn-dò sự ngăn-cấm và truyền rao cho lương nông điền-chủ trong các tổng rõ biết mà đề phòng cho khỏi tội vạ ; vì biết cách buôn bán gian lận làm cho như-danh hư giá lúa gạo Nam-kỳ đây chẳng phải nhà nông Annam làm ra.

☆☆

Luật chánh trị

Tờ châu tri của quan nguyên soái nam-kỳ truyền về sự tưới ướt lúa mà bán.

Khiến đồng quản-hạt nhóm lệ thường vừa rồi có nài xin cấm sự tưới nước lúa mà bán, theo đây ta có gởi tờ biên lời thỉnh cầu ấy.

Sự tưới lúa mà bán như nhiều người đã làm tôn thiệt đến việc buôn bán lúa gạo trong xứ, cho nên cấm tuyệt điều ấy là việc cần lẽ hơn hết. Ta xin nhắc lại rằng điều ấy là một điều gian giảo ve sự cân lường, tội ấy định phạt theo trong điều lệ ngày 1er Août 1905 về sự gian giảo trong việc buôn bán hàng hóa và pha trộn đồ vật thực cùng lúa gạo, luật ấy ban hành tại Đông-pháp ngày 15 Décembre 1905.

Chẳng phải dợi tới phạm đến điều thứ nhứt trong luật định ngày 26 Mars 1851 như là đang cấm, dùng thước không đúng mới gọi là có tội. Mà hễ có ý gian hàng hóa không đủ cân đủ thước theo lời giao kết thì đủ là có tội rồi.

Có một lúc xảy ra nhiều sự khó khăn, ấy cũng bởi tại điều thứ 2 đã định chỏ điều lệ chánh-trị liệu-định mà thi hành luật lệ ấy. Mà điều-lệ chánh-trị không có thi hành, song tòa đã nhứt định rằng tội ấy đã bằng cớ thì phạt theo luật lệ chung (hủy án đại-hình, ngày 22 Janvier 1909).

Tòa phúc-án Đông-pháp, có lập lời nghị-định ngày 7 Septembre 1915 nhứt định rằng sự trộn lúa ướt vào lúa khô mà bán là một điều phá hư đồ thổ sản, và người buôn bán nào trữ lúa ấy thì phạm tội phạt theo điều thứ 4 trong luật lệ ngày 1er Août 1905.

Tuy là lúa trộn như vậy không giống in như lúa tưới ướt song cũng mãa mai với lúa ướt nhiều.

Hội-đồng quản-hạt xin phải những kẻ phạm tội ấy thì là phải lẽ

Tôi xin các ngài hãy truyền rao cho các quan từng quyền các ngài, các viên quan từng quyền các ngài, các viên quan ấy phải phòng ngừa những điều phạm luật như vậy, động thường tra xét những ghe chở lúa lên Cholon và đến mấy nhà máy ở Lục-Tỉnh.

Ta tuồng đều nầy có ích là các ngài rao trước cho những nông-gia và thương-gia trong tỉnh các ngài hiểu rõ và dán yết-thị định phạt tội nặng nề những người phạm tội buôn bán sai phép như phòng Thương-mãi và hội đồng quản-hạt đã chỉ đó.

Ký tên : *COGNACQ.*

☆☆

Cứ theo lời châu-tri của quan Nguyên-soái Nam-kỳ trên đây mà suy, thì các nhà lương-nông điền-chủ rõ biết cách tưới ướt lúa mà bán cho nặng cân, làm cho lúa gạo Nam-kỳ phải hư danh mà ra nhẹ giá, không những là một cách gian lận mất cầu ực tin cậy trong đàng giao thông thương mãi mà thôi, mà cũng là một tội phạm luật thương-mãi trong xứ về sự đo lường và phạm-tội vật thực, có thể bị tòa phạt vạ và phạt tù, chớ chẳng phải chơi. Vậy từ đây, các nhà lương-nông điền-chủ Annam cũng nên cẩn thận trong việc bán lúa cho lắm. Không những giữ mình không làm điều ác tệ ấy mà thôi, mà cũng phải giữ mình đừng để cho khách-trú vu oan giá họa, để tội cho việc mình không có làm. Và cũng phải, vì danh giá lúa gạo xứ mình, vì quyền lợi của nhà-nông mình, ghê mắt coi chừng ; nếu thấy quả, chẳng luận là người nước nào, làm điều tệ ấy mà hại giá lúa gạo xứ mình và hại cho mình mang tiếng xấu, thì phải mu chỉ ngay ra cho quan làng tra xét mà làm tội đề gương ; đừng nói, mình giữ phận mình không làm bậy thì thôi, ai làm mặc ai, phải ai tay nấy.

Lê-hoàng-Mưu

LỄ ĐỨC CHÚA GIÊ-GIU

tháng thiên

Nhơn dịp lễ Đức-Chúa Giê-Giu tháng-thiên, Lục-Tỉnh Tân-Văn không xuất bản ngày thứ-năm 10 Mai.

NHƠN-PHẨM VỚI CHỨC-SẮC

Người ta ai cũng có cái hình nóc như nầy, ai cũng có cái lương-tánh của trời đất phú cho ; nên con người sanh ra trên đời, tất ai ai cũng phải nhìn nhau là một thể đồng-loại nầy. Nhưng thời-đại mỗi người mỗi đều, dầu tâm một ngày một khôn tay con mắt trông nhau là một thể đồng loại, mà trong lòng nẩy đã biết chia ra bậc hạng người (thượng, trung, hạ) mà nhứt là bực thượng hời hợt hạ là hai bực, người ta thường chăm chăm lấy con mắt. — Mới là đáng tôn đáng kính, một là đáng khinh đáng bỉ. Bởi thế nên con người cần phải có cái nhơn phẩm, cần phải trau dồi cho hiết lẽ biết nên. « Tiên hạ lễ hậu hạc nên » cần lễ hoàn-toàn mới có cái nhơn-phẩm. Ôi, nhơn phẩm là một món vô-giá cấp-tài người !

Vậy ta nên thường cần tra-cứu cái nhơn-phẩm, cho biết bỏi đâu mà sanh ra, cho biết cái cách làm sao mà gầy dựng được cái nhơn-phẩm ; may ra có hay với dân-tâm ta buổi nầy, trông cũng một điều tra cứu không phải là vô-ích.

Nhơn-phẩm, nhơn phẩm ! Con người làm sao mới có cái nhơn-phẩm ?

Nhơn-phẩm có phải bỏi quan cao lộc trọng, có phải bỏi học giỏi tài hay mà được cái nhơn-phẩm chăng ?

Không, không phải thế là nhơn phẩm đâu. Quan cao lộc trọng, thì quan cao lộc trọng, học giỏi tài hay, thì học giỏi tài hay, còn nhơn-phẩm là nhơn-phẩm riêng của con người, không din dấp gì đến được, không ai để đem cái chức sắc đó mà thay vì nhơn-phẩm.

Ở đời lắm kẻ bỉ-bợ : lại không biết trọng cái nhơn phẩm, chỉ biết cái chức sắc là vinh, nên thường thấy người ta có cái chức sắc, thì trong lòng là ham là muốn. Không để cái chức sắc của người ta đang vinh-quang trên đầu-cái, đang trọng-vọng chốn nhơn-quần đó, là nhỏ có cái công phu-ẩn-học của người ta tu thân nào, có phải mang-mác mà được, để dòng mà nên ấy đâu, mà người bỉ-bợ phẩm đáng lại ham mà về phía ấy. Ôi, mất cái nhơn-phẩm không lo, lại đi ham lấy cái chức sắc không đa than gì đến nhơn-phẩm !

Đây, ta không luận những hàng khoa-mục xuất-thân, làm đến có cái cảnh cao vọng trọng, được nhờ phần nước hương ưu ; ta chỉ những hạng người có công hành đầu với quốc-gia xã-hội nhiều năm, như Hương-chức làng, sai-phái tổng, bàn tự chánh-trị, bàn ký giáo-huấn v. v. mà luận, là một hạng người xứng đáng có cái chức sắc, hàm phẩm của nhà nước nên lên tầng, thì ta tưởng cái chức sắc hàm-phẩm ấy đối với người ấy, thật cũng vẻ-vang lắm thay ! có nhơn-phẩm cũng xuề cho danh-giá.

Mà không, lại cần một hạng người không phải như hai hạng người đã kể trên kia là cái hạng người thời ưa rất quái gở. Họ không nghĩ đến hạ là người không nhơn-phẩm, không nhơn-tài, không có chút công gì với xã hội, mà họ cũng mong ước nhơn-tài trong cái hội chức sắc, hàm-phẩm ; cũng ông nọ ông kia, đặt lên cho chán đời. Bởi ta nghĩ cái chức sắc ấy đối với nhơn-phẩm ấy, chức sắc ấy đối với đức đặc ấy, có ăng cho chăng ? có cao sang gì đến người ấy chăng ? ?

— Chứng nào mất cả lòn chưa.

Thì thêu người ấy mới hầu được sang.

Gà đâu đứng với hạt-đoàn ?

Trung-Trực

Vô-tuyến điện

Quan Thống-soái Foch

Quan Binh-bộ thượng thơ Bỏ-lên là ông Sosnorbski thường cho quan Thống-soái Foch của Thống-soái và nói rằng: « Quan quân Bỏ-lên chẳng những xem ngài là một vị tướng đại tài ở ngoại-quốc, lại trong ngài như một vị tướng trong nước giúp cho quốc-gia được bền vững »

Đoan thệ

Hôm thứ năm tòa Nội-các Yougoslavie mới lập lên đoan-thề ở phòng Quốc-hội.

Tin Ba-ri

Hôm thứ năm tòa Nội-các Langua định rằng lời xin hòa của A-lo-mãng không thể chấp được vì các lời buộc, không đủ bảo xin và sở bồi thường ít quá. Quan Thượng-sư bàn tính với Chánh-phủ Banh-gích mà lập thơ trả lời cho Chánh-phủ A-lo-mãng. Thơ ấy sẽ trình cho Đồng-minh xem.

Paris, ngày 5 Mai 1923.

Thuộc-địa viện

Ông Doumergue tọa chủ tiệc lập ra Thuộc-địa viện đãi ông Merlin. Ông Saraut tặng khen ông Merlin và xin các quan Thống-đốc các Thuộc-địa giúp thành chương-trình khai-thác thuộc-địa.

Xử gian cộng-sản

Ngày 27 mai tới đây, Tòa hình thương thẩm sẽ xử vụ gian cộng-sản âm mưu tạo-phản.

Banh-gích

Chánh-phủ Banh-gích duyệt y thơ trả lời của Pháp cho Chánh-phủ A-lo-mãng.

Ngày 6 Mai 1923.

Vô sĩ Carpentier

Carpentier đến quyền công Niles tám hiệp và thắng được Niles.

Chiến Eh-banh

Vua và hoàng-hậu Ếh-banh đã giả thành Bruxelles (kinh-đô Banh-gích).

Bordeaux ngày 6 Mai 1923

Đấu-xảo kỹ-nghệ

Quan Thượng Peyronet khai hội đấu-xảo kỹ-nghệ chư-quốc tại thành Tham thuộc tỉnh Alsace.

Vụ phản-bạn

Nhà Thân-sĩ Cachin và các cọng-sản viên can vì tội âm-mưu tạo-phản đến ngày 24 mai sẽ bị giải Tòa hình thương-thẩm.

Đáp từ cho A-lo-mãng

Các bào nói Tòa nội-các Banh-gích và Tòa nội-các Langa: Cả g một ý cho nên Banh-gích nhứt định không đổi một lời trong thơ của ông Poincaré đặt. Thơ ấy sẽ trình cho Chánh-phủ Ăng-lê, I-ta-li và Huê-kỳ rồi đến chỉ-ba chánh-phủ sẽ giao cho sứ thần thành Bruxelles Đại-khái thơ trả lời nói thơ A-lo-mãng trái với tờ ngũ hòa thành Versailles.

Bờ sông Ruhr

Tết thị cho các quân-lý mỗ thang hay rằng muốn đem thang ra ngoài thì phải xin giấy thông-hành trước, nếu cố lẩn trốn là sẽ bị bắt. Ở ấp thành Donisbourg và những quân-lý các xuống không sẹp thuế thang đó, nên đã khi-cự bị bắt.

Thủ tướng A-lo-mãng

Nếu Thủ-tướng Cuno cáo thối thì có là một là đến công-đán Isessman, hai là Hộ-bộ thượng-thơ Herms lên thế chức.

Quan Thống soái Foch

Đức Giám-quốc Bỏ-lên ban nhứt-đẳng khoa-bài chiến-công cho quan Thống-soái Foch tại đại-điện.

Khi chánh lục-bộ Đặng là bạn tôi được quan trên ban thưởng thì nhiều kẻ hay ở mà chê đó nói tăng rằng: Ôi, thơ giấy ban khen mà làm giàu có gì đâu !

Tôi xin thay mặt cho bạn tôi mà đáp cùng nếu ông Tốc, ông Địa, nào nói tăng đó rằng Ông Tào ông Địa kia ôi ? Mấy ông phải biết rằng : Nhớt nghệ thì cũng là nhớt thân vinh được vậy. Vì chẳng sự chánh lục-bộ Đặng được quan trên ban khen đây chẳng phải là đề mua.

Có ai ăn hối lộ bị chúng kiện, làm sự hết hình, chẳng là bị ở tù mà được ban khen chăng ? ? — Ban là ban cho kẻ hữu công làm phải mà thôi chớ; còn kẻ làm quấy có ban chi không ?

Vậy tôi rất hân hạnh mà được nghe bạn tôi đã được vui bền phận và rất xứng đáng trong giấy-bổ bởi, không thẹn mặt.

Ước ao sao mấy ông bương chiếu được một tấm giấy đề đề như chánh lục-bộ Đặng làng Mỹ-ngãi vậy, thì hậu phúc của con dân lắm.

Sau rồi chúng dân tôi lòng cảm ơn quan Chủ-tỉnh Sadec là Monsieur Klein biết xét công tội ngay mà bậu thưởng.

Cao Hình : LÊ-ĐÌNH-HANH.

Giáotập

HỮU CÔNG TÁC THƯỞNG

Hữu tội tác trừng

Vừa lo phận sự, xảy đâu thấy tên Trần làng Mỹ-ngãi Cao-Hình đem vẽ trình cho làng một cái trát quan Chủ-quản đây chánh lục-bộ làng Mỹ-ngãi là Lê-văn-Đặng đích thân đến nơi quận mà lãnh giấy ban khen của quan Chủ-tỉnh Sadec, thưởng công chánh lục-bộ đã ngoài 25 năm công trình cùng Nhà-nước.

Xem qua trát ấy tôi rất đẹp lòng cho bạn tôi rất công cực khó nhọc nhiều năm nay, không tham danh lợi, lo gìn việc bổ đời ; nhiều khi bịnh truyền nhiễm cùng tử thì bắt đầu kỳ tử, bạn tôi cũng không nao núng mà bỏ phận sự, không hay làm khó dễ cho kẻ có việc cần đến mà về sanh, tử, hôn thú như các nơi khác.

Bởi công đây nên nay mới đặng tên chạm chữ vàng vào bản ban khen.

Ấy là : Ao gồm mất bao ngày ; vậy mới phải mất rầu vậy.

Đã biết rằng : Một tấm giấy ban khen đề đó ; viết chữ vàng giá không bao nhiêu, song khó cho nhiều người mước.

Tục rằng : Trung ngôn nghịch nhĩ, song tôi thấy việc phải nên phải nói.

Khi chánh lục-bộ Đặng là bạn tôi được quan trên ban thưởng thì nhiều kẻ hay ở mà chê đó nói tăng rằng: Ôi, thơ giấy ban khen mà làm giàu có gì đâu !

Tôi xin thay mặt cho bạn tôi mà đáp cùng nếu ông Tốc, ông Địa, nào nói tăng đó rằng Ông Tào ông Địa kia ôi ? Mấy ông phải biết rằng : Nhớt nghệ thì cũng là nhớt thân vinh được vậy. Vì chẳng sự chánh lục-bộ Đặng được quan trên ban khen đây chẳng phải là đề mua.

Có ai ăn hối lộ bị chúng kiện, làm sự hết hình, chẳng là bị ở tù mà được ban khen chăng ? ? — Ban là ban cho kẻ hữu công làm phải mà thôi chớ; còn kẻ làm quấy có ban chi không ?

Vậy tôi rất hân hạnh mà được nghe bạn tôi đã được vui bền phận và rất xứng đáng trong giấy-bổ bởi, không thẹn mặt.

Ước ao sao mấy ông bương chiếu được một tấm giấy đề đề như chánh lục-bộ Đặng làng Mỹ-ngãi vậy, thì hậu phúc của con dân lắm.

Sau rồi chúng dân tôi lòng cảm ơn quan Chủ-tỉnh Sadec là Monsieur Klein biết xét công tội ngay mà bậu thưởng.

Cao Hình : LÊ-ĐÌNH-HANH.

Giáotập

TỰ-TỬ

Bữa mồng bảy tháng năm tây qua rồi có xe mới vụ rất là thảm thiết số 15 M. de P..... Cái việc bình tình mà-kỳ số máy hay Bienhoa đinh những tiền của bạn đồng nghiệp y giao trả tiền ăn, hàng ta thân hết đem xài tiêu hết cả mấy trăm bạc tình trở vô ở hồ với bạn và không biết bao thế nào, mới bỏ sở đi chơi cho xa, vì lẽ đến hạt Thudaumột mướn xe vô ; vẻ đến cầu Nhơ-hòa xa chầu thành Bienhoa chừng ba cây số bàn ta bảo xe ngừng Tên đánh xe vừa ngừng ngựa lại, thì hàng ta nhảy xuống xe đứng đựa song cầu, đề nên và nói « Tembier, Adieu » vừa dứt tiếng, thì giao mình xuống cho ngọn thấy trăm phần xử vội bạn vô mấy trăm bạc. Thương hại thay, cho một ông Tây hình vóc như thế mà đành đổi thân cho mấy trăm bạc. Thân đa P...., chim nơi ngọn sông Đồng-nai ; quan lớn cón đang tìm vớt.

B T.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Thấy việc đáng khen

Hôm qua, tàu là ngày 8 tây, chuyến xe-lửa 7 giờ rưỡi tối chạy Saigon-Gò-vấp, chạy tới ngã tư đường Albert 1er và đường Richaud xảy ra một việc rất mà quá may cho cái xe đó số C. 2.719.

Số là chuyến xe đó chạy tới ngã tư bỗ-ng nhiên có một cái xe đò (auto) số C. 2.719 chạy trờ tới, chẳng biết sự hay là tánh kiêu, nhẻ bề bánh chạy nhưa vô đường rầy xe-lửa, may cho hai người coi máy giỏi và le làng lẹ ngừng máy lại, cho chừng một thước tây, ấy là giỏi, chớ phải đó ắt xe đó phải tan tành.

Tôi mạy mà biết đăng hai lên coi máy đưa xe-lửa số 18 ; tên là *DÂM* và *HAI* nầy, là bạn cố-giao tôi biết rõ đáng.

Ước chi ông chánh-sở xe-lửa nầy ban thưởng cho hai tên nầy là *DÂN* và *HAI* cho mới cách xứng đáng cho hai tên nầy vì phận sự.

Lót rạc cầu Lấp

Kể từ 15 Mai 1923, giá xe-lửa hàng chỉ từ Saigon đi Cholon, hậu ra vô, sẽ tăng 5 su lên 7 su.

Có người hỏi tăng giá xe hạng nhì sao không tăng hạng nhứt.

Phải-bộ Mission de propagande

5 giờ chiều hôm bữa thứ bảy đầu cầu tại vựa ông Thương. Hội C.S.I. thăng hội F.S.C. được một bàn.

16 giờ tại Cercle des Soldats et Marins có bày cuộc nghinh tiếp linh thầy.

Trong lúc ấy ở tại dinh Đốc-lý có bày cuộc banh (bal) có quan Nguyên-soái Nam-kỳ, quan Lãnh-binh, quan Thầy-sư Gilly, quan Nguyên-soái Goyon quan Tham-biện Sartor, quan Tham-biện Thoiance vân vân. Ca sang cho đến 4 giờ rưỡi sáng ai mấy mới tan lại ra về.

Chưa nhựt 3 giờ trưa xe hơi chạy sẵn tại cầu tàu trước Phái-bộ ra Cap. Một đoàn xe-hơi chạy cái trước cái sau mà tên nào chạm chạy tới Cap. Ở ngoài thì đầu cần rồi tới chạy đua, lội đua v.v.

5 giờ chiều tại vườn ông Thương đấu cầu Rugby. Linh thầy ở đoàn ông cầu chiến, thoạn Jules Michelet và Victor Hugo đấu với 15 vị ở Cercle Sportif.

Quan ngày thứ hai thì linh thầy ở đường hai chiếc chiến-thuyền đến thăm viếng thương.

Đêm tối tại nhà hát tây có hát bạn cải-lương của thầy năm Tế Mytho hát. Ai có giấy mời mới được vào coi. Hát tuồng hiến tình hướng sau, tuồng nầy đã của tuồng le Clé của trước tác Corneille. Cuộc nầy ông Chiêu, Khai, Đôn sắp đặt, nên trong coi rất vẻ vang. Bạn hát thầy Tế hát cùng ngày cang hay, ngày lại gặp chỉ nầy là chẳng đã tiếng cao và ăn nên chẳng nó hát càng hay.

Có Phái-bộ và quan Nguyên-soái đi xem.

Giết rồi bỏ xuống giếng

Hôm 4 Mai lối 7 giờ sớm mai làng Phước-ninh (Giadinh) với được một thây của một người Annam bị trói tay lại, trên đầu bị nhiều vết, ai giết rồi quăn xuống giếng cách nhà cầu tên Chinn Ly-Chuc không bao xa.

Cái óc thì bể mất thì nát cón cái miệng thành như một miệng thơ.

Quan Bỏ-lọ ở Saigon hay nên có sai đòi Cả Durand mổ đăng tra xét, đòi Cô Durand đi với quan thầy Sarramond đến nơi khám nghiệm, mới biết người chết ấy tên là Bồ-văn-Quan. Theo lời Chinn Ly-Chuc không bao xa.

Cái óc thì bể mất thì nát cón cái miệng thành như một miệng thơ.

Quan Bỏ-lọ ở Saigon hay nên có sai đòi Cả Durand mổ đăng tra xét, đòi Cô Durand đi với quan thầy Sarramond đến nơi khám nghiệm, mới biết người chết ấy tên là Bồ-văn-Quan. Theo lời Chinn Ly-Chuc không bao xa, có tên Trần-văn-Ly-Chuc không bao xa.

Mới cái thì C. 1258 của ông Mathieu cón mới cái nên là của người mà chính ở hàng Bideman. Ông Mathieu bị trừ một chết cón việc hư hại nhiều.

Bà Thủy mua lán

Trong đêm mồng 3 rạng mồng 4 lối 1 giờ sáng chiếc chài n° 2911 C.V. bị chở khẩm quá, chở đến 1800 gạo lúa và gạo nếp chìm trong kinh mới.

Qua ngày sau lối 11 giờ ở tại trái nhà 15 chiếc chài 1516 C.V. của Ho-Tinh có bị chìm, cũng tại chở khẩm.

Mất dù

M. Ignace Zubedip người I-pha-cho hành-khách quá giang tàu Cordillière khai rằng có bỏ quên hoặc lại nhà hàng hoặc trên xe kéo n° 306 hay là 603 chi đó, một cái tài đa hình gồc ba cổ đề chữ L trong đó có đề 3 cái giấy tàu (Ticai hạng nhứt và 1 cái hạng ba) một cái bản thơ, 75 đồng bạc Hương-cảng và 5 đồng bạc giấy.

Ai xí được xin gởi ngày cho người mất ở đường Kolana n° 148 ở Manille.

Hoạch-tán-Sĩ hương chánh ở làng Huyền-an (Travinh) lên Saigon sau tại Khách-sạn Không-hiu có khai rằng và có bỏ mất một cái giấy thuế thân n° 18714, và số bạc 10 đồng cùng là giấy tờ khác.

Ăn cắp

M. Mosaki Araki làm thợ-bạ tại xẻ Nhựt ngụ tại nhà hàng Hôtel des Nations thua một người Annam ăn mặc đồ lây vào ăn cắp 40 đồng bạc và quần áo cả thảy chừng 104 đồng.

Cô Đỗ-thị-Nhiều thợ may ở đường bến Chương-dương khai thua đồ ở của cô tên là Lâu ăn cắp 2 chiếc vàng giá đáng 27 đồng.

Ng-văn-K...., cai kho cho hãng Lamerite bị giải qua tòa vì tội ăn cắp 39 khác cây giá đáng 110 đồng.

Dây đen điện dứt

Mỗi lần Trời chuyển mưa nắng ai đi dưới dây đều điều hãy coi chừng lắm.

Hồn bữa 4 tây 151 6 giờ 10 có một sợi dây đen nằm ngang đường xe-lửa ; làm cho xe-lửa Mytho ở Cholon chạy vô Saigon phải ngừng lại chờ sửa dây rồi mới chạy.

Xe-hơi bắt lửa

Cholon. — Ở đường Marine trước cửa nhà số 9 có cái xe-hơi C. 2260 bỗ lửa cháy. Xe ấy của một người Tây giáp việc hãng.

Một đám tiệc cáo quan Bát-vật ở trường Arts et Métiers

Sắn dịp hai chiếc chiến thoàn của Saigon nên các ông Bát-vật trường Arts et Métiers ở Nam-kỳ có bày một tiệc đãi các bạn đồng song cầu bộ.

Tiệc đãi tại nhà hàng Rofonde, có ông Bouvier, Colbol Cassat, Comain, Courain, Bergès Brosson, Bacobert, de la Giroday El-anbled, Hardi, Hotts, Jacquel Julien, Lan, Lang, Lauthier Lolmède, Long, Maigro Michaud Mf, Prochel, Roussel, Silvert Stephan, Tapbin, Quervren v.v.

Thể thao

Cuộc đấu cầu buổi chiều thứ bảy 5 Mai. Thể-thao tổng hội. Ấn, Lâu hiu thể thao, một bên y như lối 101 đánh trước trung sở L. T. T. V nại thứ năm, cuộc đấu cầu nầy thiệt là hay, mà nếu trời chẳng có mưa lớn, làm cho sân tơn thì lại càng hay hơn nữa.

Năm giờ thiếu mười, hai bội kéo vô sân mới trước, đợt một chết kế-M. B eton thắt tu hút cho gian hàn ngũ. Hai bên đều có đề chọn người cầu vô.

Ấn hiu thể thao, gồm như vầy :

De Lacherrotière, Bruscesco-Michaux-Lan-Du

Mme FirstCésari
Xướng Giới
Garnes

Còn bên thể thao tổng hội thì sắp như vầy :

Tài-Chapuis Mai-Rôt Dinh
Navarre-Fourrié-Tranaud
FaulThi-Ngọc
Cần.

Vừa thấy tu hết nhập cuộc thì bên Ấn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

TÔI CHỈ HÚT THUỐC ĐIẾU VÂN RỒI

HIỆU: LE NIL

HAVANE — Thứ cordon màu đỏ

MARYLAND — Thứ cordon màu xanh

Hàng buôn E. HEUMANN

60, đường Mac-Mahon, — SAIGON

Tên đăng danh dây thép : HEUCO — Saigon

Dây thép nói số 268

NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG

LÃNH VIÊN — BÁN SOÁT

Có trữ bán :

Rượu CINZANO Turin	Vermouth Asti-Spumante.
Hãng PIDWELL Paris	Sữa Condense sucré «Favorite» Sữa không đường «Gloria»
MULFORD & Cie Philadelphie	Pastilles à la Menthe : Mùi hường Mùi tiêm
NICOLAS ROUGIER FILS Marseille	Đồ nhuộm ăn, vẽi
LE NÉOPTOL FRANÇAIS Paris	Thứ lấy độc cốt nhứt. Giết độc trùng Tránh khỏi sự tiêm-nhiễm và các thứ bịnh Bán các mũi hôi và dơ
GUILLOT & Cie BORDEAUX	thứ rượu mạnh
BOUCHAND PÈRE & Cie FILS BEAUNE (Coté d'Or) BORDEAUX Reims	Rượu tốt Bourgogne và Bordeaux Rượu thường dùng
ELESCA Paris	Đồ ăn bổ Sữa đường Cacao là một thứ ăn điểm tâm qui lắm, mỗi lần ăn cứ pha với nước sôi.
Hãng LAUTIER Fils Grasse (France)	Dầu Olive thứ thiệt surfine vierge có cốt Olive de la Provence nấu bằng cách riêng tốt.

A. DEJEAN. — CETTE. Rượu mạnh

Société Coopérative des Muscats naturels de Frontignan

Vin MOUSSEUX duc des Bordes

Là thứ rượu Sâm-banh ngon

Mua các món sẵn-vật ở trong xứ

Hãy *hút thuốc* FUMEZ LE GLOBE

« GLOBE » là thứ *thuốc có danh tiếng* bây lâu, hút *ngon* mà không khô cổ.

có-trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES

Là Đại-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnompenh và Tourane

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921,

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations on subtances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sau lục tờ vi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của thầy thuốc Tàu bán đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoa. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nếu tức một đều là thuốc, của tiệm tôi đã lâu chẳng hư.

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc Nhị-thiên-Đường, Ông Lương Vĩ là Sanh, chọn các thứ thượng và dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mùi ngon ngọt, có cho cân xứ ăn trừ các chứng cam-tích, sán trùng hay lên.

Thường con nít hay có sanh trùng lãi, nước da vàng, ốm yếu, lượng nổi gân xanh, đau bụng, lên bỉếng ăn, hoặc tiêu ra bọt ;

Các chứng nói trên đều là bởi mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên kêu thầy bánh mấy đã cho không con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lãi thì nó tiêu ra, như không có trùng lãi, mà thường ăn bánh mấy mạnh tỉ-vị, ăn thịt chóng tiêu, nên ăn đặng lên chứng nào, thì càng mạnh chẳng nói.

Chư vị có mua thì hãy nhớ cho chắc nơi nhà Ông-phật, hiệu Nhị-thiên-Đường, mới phải là thứ thiệt bán tại thế giới ăn vào thêm bịnh.

Giá : Bánh giá mười bánh . . . . 0$10
Bánh hộp 100 bánh 8 00

Ngày 9 Mai 1923.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà-nước	8 fr. 15
Ngân hàng Đông-pháp	8 15
Ngân hàng Hongkong Shanghai	8 30
Ngân hàng Chartered	8 30
Bút de Gérance de la Banque Ind. de Chine	8 70

Quốc-trái của Đại-pháp

Tại Paris ngày 8 Mai 1923.

Và lợi 3 %	57 55	Và lợi 5 %	1922	86 97
Và lợi 5 % 1916		Và lợi 5 %	1920	
Và lợi 4 % 1918	63 45			

MỄ CỐC

Giá tiền chỉ đến nhà-máy Chợlớn bao tra lại giá một trăm 24-ký

Vinhlong	5 30	5 35	5 40
Gocong	5 30	5 35	5 40
Bai-xau	5 20	5 25	5 30
Bazilac	5 30	5 40	5 50
Giá thường bậc trung	5 15	5 25	5 35

AI CÓ ĐẤT BÁN

Hễ người muốn mua mặt ruộng đất hoặc tại Saigon hoặc ở xung quanh thành đồng đất nhà, nếu ai muốn bán xin chịu khó đến đây bán mà hưởng ngài.

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT

Rue des Cuisses n° 35 Hanoi

Bán sẵn, bán lẻ đồ các thứ tơ lụa hàng bắc (*Soierie Tonkinoise*) của các hãng có nổi Bắc-kỳ thế tạo ; ông, bà nào muốn mua ở nhiều thì gởi thư thương nghị nơi tôi sẽ tính giá khác cho được phần lường lợi.

Ai muốn gửi ouvrant thì sẽ cho.

Adresse télégraphique, NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT, Hanoi

NGUYỄN-VAN-THIẾT

Quản-lý

PHÁP-VIỆT KHACH-LÂU

Hôtel de France

N° 187, rue Catinat, N° 187. — SAIGON

PHÒNG

Mát mẻ, Thanh tịnh

PHÒNG TẮM Sạch-sẽ, CÓ DOUCHE

GIÁ RẺ

MỚI CÓ

MỘT TIỆM MỚI LẬP TẠI SAIGON

LÀM VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Kính lời cho qui-khách đặng hay : Tôi mới lập tại Cao mên, Samrot (Ở ở Bua Cao trước) có tiệm làm hiệu là : QUẢN-PHÙ-HÒA, *đường Ch'Pongrong mên bài số 276, phố nhà-hàng* QUẢN-HẢP, *đặng làm và bán những đồ đồng và trong việc QUẦN, ÁO, TÀNG, TÊ và đồ thờ phượng* vân vân..... *như là : Đồng, lọng, tiền-bạc, chấu, lồng, phướng-y, cũng là đồ đồng cần hết bộ Annam, như là : giáp, mũng, cờ mũng, ấn, cần vên, vân... đều làm bằng đồng, Bạc, hoặc bằng* KIM-TIỀN, hoặc bằng HÀNG, NHIỄU, *đồ-chơi và đồ cưới, chế theo hiểu kim-thời, có thêu hình hoa rực rỡ, rất đẹp và khéo lắm.*

Có thể ấn mẫu cho hiểu hiểu hàm ra rõ chắc chắn, kỷ cang và chẳng kì phai lợi, cho phải đúng giá, vững không giảm mau, đặng gì có thể cùng tính rõ hơn các tiệm khác.

Vì chưng hiểu hiểu hàm hiểu hàm lớn, nên thường nhà hàng tại hiểu Tòa đốc qua đã mua đồ Bạc, kim-mang, cờ-chỉ nên ít nhiều đồ vàng gần, nên hiểu hiểu cũng vui lòng tính thêm đồ cho đồ vật qui khách.

Khi trước hiểu hiểu đã lập một tiệm lớn tại Chơlớn, đường Quảng-đông cũ (Rue de Cour'ora) để bán đồ hiểu là : HIỆP-TÂN.

Nay lập thêm tại Saigon mới hiểu nữa là QUẢN-PHÙ-HÒA, *đường chợ* qui-khách tiện đường thì đến thăm cũng đi xa xét Annam trước. Vậy xin mời qui-khách vui lòng đến tiệm tôi đây thì có sẵn đồ đã tiết cho qui-khách đặng ; đã thấy tôi gia lại ít hơn Chơlớn, và khỏi tiền cũng đi xa đường.

Kìa xiêm hình chiếu cũ.

Nay kính.

QUẢN-PHÙ-HÒA.

Chủ nhân: NGÔ-VĨ, *Kính.*

SOURCE

Perrier

GAZEUSE NATURELLE

Le Champagne des Eaux de Table

Sur les Sodas et autres boissons GAZÉIFIÉES ARTIFICIELLEMENT

La Source PERRIER a cette supériorité énorme d'être une Eau gazeuse ABSOLUMENT NATURELLE

Se méfier des contrefaçons

THỜ NƯỚC SUỐI NÀY THẬT LÀ NƯỚC Ở DƯỚI SUỐI TỰ-NHIÊN, NÊN HÃY COI CHỪNG HỘ NAY NÀY CHƯỚC.

AI MUỐN MUA MÀ DÙNG THÌ HÃY ĐẾN HÃNG.

POINSARD & VEYRET

Boulevard Charner,

Saigon

Mà mua, đã giá rẻ mà còn khỏi lầm lạt.

CÁO BẠCH

Kính cùng Lục-châu quới khách rõ ; nay tôi mới lập một tiệm bán đồ đồng thau xa máy và may tôi có lập thêm tại đường Meyer số 30 bis, bán đồ thờ rượu Tây và đồ Consorves Alimentaires mỗi giá rẻ, cách gần kỳ cang, xin quới khách có lòng giáp giúng mình lấy thảo bất hàng muốn mua mên chỉ hoặc là ít nhiều xin viết thơ lại tiệm tôi *179, Rue Paul Blanchy* số sẵn tòng tiếp đáp.

Nguyễn-HUA-TRÍ-TÒNG

Cycles & Accessoires

179, Rue Paul Blanchy,

SAIGON

Bán gạch

Qui vị có cần dùng mua gạch cết nhà thì xin viết thơ cho M. TRƯƠNG-SĨ-THẮNG, *Entrepreneur à Nhatrang.*

Một trăm đồng (100 đồng) một muốn chở tới gare Saigon.

Kìm qui vị muốn coi kiểu gạch thì M. Thắng sẽ gởi cho.

CUỘC HÀNH TRÌNH

từ SAIGON tới DAEAT

và cuộc xinh đẹp

(Tiếp theo)

Nghỉ vì đường núi-non hiểm-trở và lại chưa quen đêm nằng, nên tính phải trọ nghỉ tại Phanthiết một đêm, trước nghỉ-ngơi sau thăm dịp ấy mà đạo chơi cho biết xứ sở. Bởi cớ nên lại Bungalow mà thuê phòng. Người quản-lý Bungalow đây là M. *Nguyễn-long-Đô.* Cách tiếp nhơn đãi vật của người cũng là hật-thiệp, song rồi cho chẳng ta là phòng đã thuê hết rồi. Lác bán lỗ gặp cảnh tình ấy, trường đàn ai cũng bối rối cả, thế mà, chẳng nhờ M. *Nguyễn-long-Đô* có lòng sốt sắng, người đọn dẹp một nơi nọ, lót 2 bộ ván, để 1 cái giường cho chúng ta nghỉ lưng, lại ý kiến xe-cai chở công-cụ người cũng thậm trọng. Sẵn đây tôi xin Ô. mấy lời khen lặng M. *Nguyễn-long-Đô.*

Ở đây khi chúng ta sắp đặt hành-lý đâu đấy an bài rồi, chúng ta mới tìm rha khảo-khoán rồi đóm lại thì đông-hồ đã chỉ 4 giờ mấy chiều, nên rủ nhau lên xe dạo xem nhơn-vật xứ nầy.

Muốn nói công thương kỹ-nghệ xứ nầy thì chẳng chi cho lắm, duy có nghề hẹ-bạc, (đánh cá biển) làm nước mắm và nhỉ cá-mặn là thạnh hơn hết.

Nói qua phương-diện Tỉnh Phanthiết, thì tỉnh thuộc về Trung-kỳ, ở gần mé biển, có một con sông nhỏ chia hai bên bên kia thì chợ và phố phường buôn-bán bên nầy dinh quan công sứ với các sở bảo-hộ khác ở. Có một cái cầu bắc ngang. Ở bên nầy kên là Thương chánh thì nhà cửa sơ sài toàn là nhà của bọn dân cả và làm nước nắm. Đi dài xuống tới sở Thương-chánh thì có một cái bến ngồi ta xuống đấy mà đến, nhưng bãi kỳ không lái như bãi ngoài Longhải và Vũng-tàu, và lại có con đến nhiều lắm. Ở dưới mé sông hai bên ghe chài-lưới có trót vài trăm chiếc. Còn bên kia thì thì phố-xá hai bên chợ ở giữa, đi dọc theo mé sông thì nhà cửa.

Dân ông đàn bà còn nit ở miệt nầy sắp ra thì đội khăn che đầu như trong xứ ta.

5 giờ chiều xe chạy thẳng ra Phú-hải đăng xem nhà mát ông hoàng (của ông Duc de Montpensier) ra thế nào, chỏ ở ga xe-lửa Phanthiết mà đóm lên nhà thì thấy đen vậy thôi.

Nhà mát nầy nếu trên đảng mà gọi là Phú-hải, chứa ra làm hai cái riêng nhau, nhưng liên tiếp nhờ một cái nhà cầu, dưới ấy chưa nước mưa mà dùng. Có đường xe hơi đi lên được, có nhà để xe-hơi, có nhà đun điện, có nhà bếp bồi vân. vân.

Nếu ai muốn ra đấy dưỡng an và muốn thuê nhà ấy cũng được. cứ do ông Frasseto chủ nhà hàng Continental Saigon, hoặc là thuê nhà không, hoặc có ăn cơm. Ở đây nhà nấy thường thường có người gát-đen (người giữ nhà).

Đọc chơi đã chỗ mới trở về 10-quán, kế buổi cơm tối. Trong buổi ăn thì vật-thực không có chi là dụy có có hiểu ngon đó nhứt — Café trông tại chỗ cũng là ngon, nên xét ra không thua chi Café Meka.

(Sau sẽ tiếp)

LÂM-VĂN-NGỌ *(Cholon)*

ĐI CHƠI AU CAP RẤT TIỆN

Mới hay rằng hãng xe-hơi của Annam hiệu là « Cholon Garage » (C.G.) có cho xuống tai Giadinh mới khỏi sự đưa hành khách hãng xe-hơi đường Saigon đi Baria tới Cap St-Jacques (Vũng-tàu).

Xem ra rất tiện lắm cho những vị ở Au-Cap và Baria đi Saigon và những vị ở Saigon Cholon đi lâm vũng tàu (Tanh Baria và Au-Cap có đủ ngày giờ về thăm nhà, và những vị ở Saigon hoặc Lục-Tỉnh thăm nhau mười đi hàng giờ hoặc tám biển rất tiện bề đi và về vì hãng ấy định ngày giờ xe chạy như vầy :

Ngày thứ ba tại chợ Saigon đăng 5 giờ rưỡi sáng chạy đi Bienhoa Baria và Au-Cap.

Buổi chiều thì chợ Au-Cap đăng 1 giờ rưỡi chạy về Saigon.

Ngày thứ tư chẳng có vậy.

Ngày thứ bảy có chạy như thứ ba.

Sớm mai tại chợ Saigon đăng 6 giờ rưỡi sáng chạy một chuyến ra au Cap đăng 1 giờ rưỡi chạy về.

Buổi chiều đăng 1 giờ rưỡi một chuyến nữa. Ngày chúa nhựt lại au Cap đăng 8 giờ rưỡi tối chạy về Saigon.

Tại Saigon đăng 6 giờ rưỡi tối chạy đi au Cap. Bình như vậy thì xe chạy đến nơi tỉnh ra lối 11 hoặc 12 giờ khuya mà thôi, thì mình còn được nửa đêm nghỉ ngơi sáng ra đi làm việc rất khoẻ.

Hãng nầy cũng có xe để đi tại Baria nữa, nên những vị nào muốn đi Long-hải, Phước-tỉnh, Bà-rịa, Dinh-cố, hoặc Xuyên-mộc thì hãng cũng sẵng lòng cho đưa đến mấy chỗ ấy tính tiền theo xa gần tây theo cây số ngàn, mỗi cây số là 0$25 mà tính cả 2 bản.

Mấy người chauffeurs chạy xe cho hãng nầy rất kỹ càng trong phận sự, biết sửa máy móc, nên ít sự nằm đường.

Hãng nầy lập ra đưa xe hơi có trên năm năm chẳng bể số sự rủi ro.

Xin chiếu cố, vậy mới gọi là giúp nhau.

VÀI MAY MÙNG

(Tuồi mentionquetre)

Thiết tôi, thiật chẳng khác thua gì lưới tân-sang ; mà giá thiệt-rẻ.

Mỗi cây 20 thước tây, bề khổ 0m80 giá 4$50 may đủ một cái mùng phủ giường bề ngang 1m80 bề giài 2m20.

Trừ bán sỉ và bán lẻ

Tại nhà hàng NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN,

ở ngang gu xe-lửa Chợ-cũ, Saigon.

Qui khách ở xa muốn mua xin gởi mandat trước, và phụ thêm 0$24 tiền gởi.

Không bán coupon remboursement.

muốn qui Echantillon xin gởi thơ một con cò 0$06, tôi sẽ gởi kiểu đến lập-tức.

RẤT MAY-MẮN CHO ĐỒNG-BANG TA

Chẳng ta lấy làm có phước mà thấy ông Robert Crémieux mới lập một cuộc nghề-tư để mà cết nghĩa luật pháp và việc quan bên bố tại Saigon và Cholon. Công việc mới hay ra chẳng được bao lâu nay, mà thân chủ Langsa và Annam ông tới đông số như thế.

Ông Robert Crémieux đã đích thân đi cùng Lục-tỉnh đặng dọ coi bề thế phải lập ra thế nào mà làm cho nhiều dân Annam đặng nhờ.

Nên người đã đi xuống Tan-an, Mytho, rồi lên Cai-lậy, Caibe, Vinh-long và có sang qua Canthe, lên Bạc-liêu, Ômôn, Thốt-nốt và Long-xuyên, nữa.

Trở đi trở đây, ông thiên ha đều nước đã đi tới đó đó. Lại đi có kể cậy người giúp nhiều việc trong thộc về sự luật-pháp và thương-mãi nữa. Tới đâu thì người đã cết nghĩa cho dân sự hiểu việc mà làm, nhưng khi gặp kẻ nghèo khó thì người không có ăn tiền bạc gì hết.

Có nhiều người lá ý muốn hỏi ông Robert Crémieux vậy cho việc làm của người Contentieux làm là việc gì vậy ? Bởi vậy thật lấy làm cho hiểu cho mọi người đều biết cái cuộc Contentieux Juridique et Administratif của ông Robert Crémieux muốn làm, là cho thế có ai muốn hỏi người việc luật-pháp và việc Chánh-trị (quan bên bố) thì người vẫn lòng mà giải giúp, cết nghĩa cho mà hiểu biết luận là việc gì. Thế đó như một người thương-mãi có việc hết lành chí với thân chủ mình, thì lấy làm có ích cho nó tới tại phòng việc của ông Robert Crémieux mà hỏi thăm cho biết phải làm, làm sao cho nên việc. Thì ông Robert crémieux cũng bởi khi trước đã có làm Trung-sư tại Tòa phúc án thành Paris lâu năm, nên thông thạo việc lắm, sẽ nói cho nó biết lợi hại, hoặc phải bề việc, hoặc phải tình giống hòa với nhau, thì ông lãnh việc in giấy bòn, hoặc phải việc đến Tòa thì ông cũng giúp việc thưa luôn ! ở cũng được.

Lại như có người nào muốn viết thơ cho ông mà bởi thiếu, việc chi, thì cũng là tiện vậy. Phải viết thơ cết nghĩa cho rõ ràng và mua manđat bao nhiêu 10 đồng bạc, hoặc 25 đồng bạc tây theo việc trong hay là khinh mà gởi cho ông. Lại nhà giấy ở Saigon số 16 đường Boulevard Bonnard khi nào ông được thơ, và được bạc rồi, ông lập tức trí lời nói cho mà hiểu công việc phải thế thế nào.

Được như vậy thì tiện lắm, thân chủ đã khỏi tốn tiền và khỏi mất công đi lên tới Saigon mà hỏi thăm. Còn công việc buôn bán đồ ăn sẵng thì cũng vậy, việc quan bên bố cũng vậy, viết thơ hỏi được hết thảy.

Vậy thì thấy cuộc nghề-tư giải nghĩa luật pháp cùng việc Chánh-trị của ông Robert Crémieux lập ra là vậy đó, có 1 bộ cho nhơn đến Lục-châu, cho dân sự xứ Annam, đã Bắc-kỳ, xứ Trung-kỳ và xứ Ai-lao nữa.

Danh tiếng của ông Robert Crémieux khắt sự hay ra khắp nơi. Lại nhứt là ông Robert Crémieux nay là một người vẫng sang cho việc làm, ông là người học hành thông thái và tài trí lắm, ông sẽ làm cho mọi người được hằng lòng.

MỜI CÓ

MỘT TIỆM MỚI LẬP TẠI SAIGON

LÀM VÀ BÁN ĐỒ THÊU

Kính lời cho qui-khách đặng hay : Tôi mới lập tại Cao mên, Samrot (Ở ở Bua Cao trước) có tiệm làm hiệu là : QUẢN-PHÙ-HÒA, *đường Ch'Pongrong mên bài số 276, phố nhà-hàng* QUẢN-HẢP, *đặng làm và bán những đồ đồng và trong việc QUẦN, ÁO, TÀNG, TÊ và đồ thờ phượng* vân vân..... *như là : Đồng, lọng, tiền-bạc, chấu, lồng, phướng-y, cũng là đồ đồng cần hết bộ Annam, như là : giáp, mũng, cờ mũng, ấn, cần vên, vân... đều làm bằng đồng, Bạc, hoặc bằng* KIM-TIỀN, hoặc bằng HÀNG, NHIỄU, *đồ-chơi và đồ cưới, chế theo hiểu kim-thời, có thêu hình hoa rực rỡ, rất đẹp và khéo lắm.*

Có thể ấn mẫu cho hiểu hiểu hàm ra rõ chắc chắn, kỷ cang và chẳng kì phai lợi, cho phải đúng giá, vững không giảm mau, đặng gì có thể cùng tính rõ hơn các tiệm khác.

Vì chưng hiểu hiểu hàm hiểu hàm lớn, nên thường nhà hàng tại hiểu Tòa đốc qua đã mua đồ Bạc, kim-mang, cờ-chỉ nên ít nhiều đồ vàng gần, nên hiểu hiểu cũng vui lòng tính thêm đồ cho đồ vật qui khách.

Khi trước hiểu hiểu đã lập một tiệm lớn tại Cholon, đường Quảng-đông cũ (Rue de Cour'ora) để bán đồ hiểu là : HIỆP-TÂN.

Nay lập thêm tại Saigon mới hiểu nữa là QUẢN-PHÙ-HÒA, *đường chợ* qui-khách tiện đường thì đến thăm cũng đi xa xét Annam trước. Vậy xin mời qui-khách vui lòng đến tiệm tôi đây thì có sẵn đồ đã tiết cho qui-khách đặng ; đã thấy tôi gia lại ít hơn Cholon, và khỏi tiền cũng đi xa đường.

Kìa xiêm hình chiếu cũ.

Nay kính.

QUẢN-PHÙ-HÒA.

Chủ nhân: NGÔ-VĨ, *Kính.*

OÂN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU* in rồi, *THỨ BẢY* còn tiếp

Thể thao

... buổi chiều thứ bảy 5 Mai, ... hội Ân, Lân hiến thể thao, ... lót lói định trước trong số ... thứ sáu, cuộc đến cũng nhẹ ... nên trời lại cũng hãy ...

... nhà hàng Rofonde, có ông ... Cassat, Cousin, Courtis, ... Bascheri, de la Giroday ... rdi, Hotte, Jesequel Jullien, ... thier Loinède, Long, Maigre ... Prockel, Roussel, Silvert Sin-Quevron v.v.

... Thầy mua lúa

... mồng 3 tháng mồng 4 lối 1 giờ ... hai n° 2011 C.V. bị chở khẩm ... 1800 gồ lúa và gạo nếu chẩm ... vên đó.

... lối 11 giờ ở tại trái nổi 15 ... 16 C.V. của Ho-Thai cũng bị ... chở khẩm.

Mất đồ

... Cabedip người I-pha-sho hành-... tàu Cordillière khai rằng ... hoặc tại nhà hàng hoặc trên xe ... ay là 603 chỉ đồ, một cái tài ... ba có đã chỉ I. trong đó có đồ ... (Tại hàng nhựt và 1 cái hàng ... ôn thơ, 75 đồng bạc Hương-... hay bạc giấy.

... xin gởi người nhơn ... n° 148 ở Marille.

... Sở hương chánh ở lãng Huyện-... Saigon nay tại Khách-sạng ... khách rằng và có bị mất nhứt ... thân n° 18714, và số bạc 50 giấy tờ khác.

Ăn cắp

Araki làm thợ-kỹ tại xứ Nhựt ... hàng Hôtel des Nations thua ... Annam ăn mặc đồ tây vẻ ... ng bạc và quần áo cả thảy ... ng.

... Thiên thơ mayso đường hẻm ... thưa đưa ở cần cổ tên là Lâu ... vàng giá đáng 27 đồng.

... rol kho chộp hàng 1 amorte ... ra và tôi ăn cắp 39 khác cây ... đồng.

... đèn điện dứt

... y chuyển mưu nếu ai đi dưới ... hãy coi chừng lắm.

... tây 154 5 giờ 10, có một sợi ... ngang đường xe-lửa ; làm cho ... Cholon chạy về Saigon phải ... sửa đây rồi mới chạy.

... bắt lửa

... ở đường Marine trước cửa ... xe-hơi C. 2260 bị lửa cháy, ... người Tây giập việc hãng.

... các quan Bát-vật ở ... g Arts et Métiers

... hức chiến thuộc nước Saigon ... Art-vật trường Arts et Métiers ... hãy một tiệc đãi các bạn đồng ...

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

SOCIÉTÉ ANONYME BIJOUTERIE PARISIENNE

Ông GIUNTOLI, *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

(Grand Hôtel de France)

Ha — anh thấy không?

Làm cái gì hai con vịt nó giành vật chi coi chốp nhán đó vậy?

Ah hà — nó giành sợ dây chuyền nhận hột xoàn chớ gì; chắc ai mua tại Hãng ông GIUNTOLI, ở đường Catinat rồi làm mất đó chớ gì.

Hãng ông GIUNTOLI, hiệu con RỒNG VÀNG, có bán dây chuyền nhận hột xoàn nữa sao?

● Chói cha — em không nghe danh tiếng sao? Thiếu gì cà-rá hoa tai, bằng vàng, bằng platine nhận hột xoàn, đủ thứ đủ kiểu.

Nói vậy hai anh em mình lại đó mua chơi! Ở qua cũng nói lại đó mua đồ nữ trang cho vợ đeo tốt, vì qua nghe nói lóng nầy bán rẻ lắm.

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KỂ NGHỀ CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát lớn. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đông bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cư-nhơn bán-vật xuất thân, dùng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trùng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người ban hàng mà bán thuốc, hoặc luôn theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng bỉ khi nào làm sai, hay là lác trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiện đời sẽ;

Vì thuốc tinh tiến, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc, cho y theo toa của quan thầy.

CHỦ ĐỒN!

NÔNG GIA!

CÁC NHÀ CÓ XE HƠI!

Các mình gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, thau ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm các món nhỏ rời của máy trồng thép, gầu, đồng, đồng-hạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-Hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 and-đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc và bên Đông-Dương công việc làm.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngôn cuồng liệt-qui

Đã lắm phen, Bổn-báo tuy tuyên ngôn rằng nhơn mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt qui bình luận chủ thảo mảng ý riêng. Nhưng hồi, cũng đã lắm phen, Bổn-báo gặp những cô cái hàng thật rằng tên kỳ dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ký; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để dại vào. Ấy là mới đều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nếu việc quả, mình cũng đương cầm viết chép ra để gương giếp ích, cớ sao lại sợ mà nhơ danh? Bỉ chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cái tật khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên kỳ không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại các những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo đã trọn về phần người kỳ tên gánh chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

☆☆

Viết báo chú-ý làm đi gì?

Mấu trả lời ngay cho cái vấn-đề vừa hỏi trên đây, tưởng khi cũng khó mà giải quyết cho đích xác, vì còn phải tùy theo cái tư-tưởng của mỗi, như các ông trí thức, thì thường hay biện luận theo cái ý vị cao thượng, cái mục-đích sâu xa, chỉ ư những người tài hèn, trí mọn như tôi đây, thì cũng hay tỏ về những sự thấy gần, nghĩ cạn, nhưng mà đều hay, đều đỡ, nhơn lại cũng đều có ích cho quốc-dân ta cả, vì như đều nào hơn lý, thì ai ai cũng trông vào đấy làm lý, còn như lẽ nào còn chỗ sai lầm, tất nhiên có người phản đối cho ra lẽ sáng, chẳng khác là một trường ngôn luận, một cái thế-lực dìu dắt lẫn nhau trên con đàng tiến hóa; thế có nên nông nả bước cho kịp bước đường chăng?

Đây tôi xin trả lời vắn hồi trên kia à cái vấn-đề — Viết báo chú ý làm đi gì? — Theo cái sở kiến hẹp hòi của tôi, thì viết báo chẳng có ý làm hại đến ai cả, một cũng chẳng phải để hệ có hơn giấu ai, thì nói xa nói gần, nói ánh nói lái, hoặc nói xấu cho người mà rửa hờn như bọn tiểu-nhân, duy ta chính đốn đều hay, lẽ phải trông mong đồng-bang ta hoàn cải, đều dở ra hay, đổi nẻo cũ, tìm lối mới; đại khái như muốn vinh hiển mà tả ra điều chỉ, thì thường chẳng phải nước nói cái thì nói; vì sách có câu ngôn từ bất chính đến, bà hành tất giai khuynh - (ăn nói chẳng lựa lời, trăm hành đều mất hết) Không màng mõn trí nào nại đến hoạ, trung trang truyền tích của người hiền, lấy sung nắn nên phòng bào khỏi đời; chỉ chọc cái mảnh liệt về cuộc thương trường ngoại quốc, hoa cổ bổ ích cho đàng công thương, kỹ nghệ của Việt-Nam ta chăng; bề bát lẽ quấy, bình vực kẻ đuối cô, chống ngăn người ỷ thế, thâm tưởng có đáng yêu mến những người lao tâm thể ấy cho chăng? Vì người chẳng màng đường sá chông gai mang đến tạn mắt ta một vị thuốc quá đắng, ngỗ đặng chữa lành cái tật bình của ta, mà nỡ nào ta tự kiêu đành lấy ơn làm oán cho đang — Vậy cái lẽm chỉ của một tay viết bào, chủ-ý là một cái thế-lực để mà bảo hiểm những kẻ vô tâm trái đạo làm người, đem thân chen vào nơi hắc ám.

KIM dit VÀNG

Trăm năm không phai

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

55 73, Boulevard de la Somme

(NGANG CÂM XE LỬA GIỮA CHỢ CŨ)

SAIGON

Thợ vẽ thiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng-cấp đấu xảo Hanôi; mới năm rồi đấu xảo Đấu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin gởi hình chụp đến hoặc viết thư hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá và các nghĩa phân minh.

LỜI RAO

CHO NGƯỜI CÓ XE HƠI

Biết rằng xưởng sửa máy xe-hơi, tàu-hơi và các thứ máy khác của *Công-Ty* « NGUYỄN-NGHĨA », trước khi ở tại đường Boulevard Bonnard số 74, nay đã đổi về đường Lagrandière số 200-202 Saigon.

Công-ty Công-ty M. NGUYỄN-VĂN-NGHĨA HOÀNG-NGHĨA là người có bằng-cấp tốt, nghiệp về điều-khiển và máy móc, coi quản lý.

Vì đã mở rộng lớn cho nên tại xưởng Công-ty nầy có bán « SOUDURE AUTOGÈNE ».

Giá rất nhẹ lắm mau, vì làm thêm ban đêm, kỹ càng, và bao chắc công chuyên làm. Giá hạ sẽ hơn cần nơi khác.

NGUYỄN-VĂN-NGHĨA & Cie

THIỆT LÀ RẤT HUỀ-DẠN

T. MORISE

NHÀ CHỤP HÌNH NHỨT

21, Place Garnette

(chỗ cũ-cũ)

SAIGON

ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỦ THỨ

Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tây ý người muốn.

RƯỢU COGNAC

HIỆU:

BISQUIT DUBOUCHÉ & Cie

Rượu mạnh nầy ngon nhứt hạng Ai không uống uổng lắm

có trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES

Là Đại-lý ở *Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Tourane.*

HÃY TRỊ CHO LÀNH BỊNH

SỔ MŨI *của chư-tôn*

BẰNG THỨ THUỐC

PULMOSALVOSE CHANTE

Giá mỗi ve . . . . . 1 $,80

Có bán trong các nhà bào-tế sư và tại chỗ trữ

PHARMACIE PRINCIPALE

L. SOLIRÈNE

BÁC-SĨ CỔ-KHÔN

Nhứt hạng bào-chế sư tánh, cựu giáo sư nơi trường chánh được phòng ở Montpellier bên Chánh-quốc

SAIGON

NGUYỄN-VĂN-TRỌNG

N° 38 rue Amiral Courbet-Saigon

Tiệm bán vàng số lớn và nhỏ. Bán giá toàn cầu và số đã thử. Và tiệm tôi cũng có cho mướn xe-hơi hiệu Dodge coi mới. Xin quí khách có đi đám cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện giá định đã rẻ, xe chạy mau chẳng khi nào hay chất máy đọa đầy.

J. CHÍN-TRỌNG.

DỊP MAY KHÔNG THƯỜNG

Hãng PHOTO NADAL ở số 120 đường Catinat kính cáo cùng quí khách hay rằng kể từ đây bán hiệu Dynamic Lapierre trường hoàn tối 9x12 y giá giảm xuống:

Objectif périscopique	20$00
Objectif rectilignaire	25 00
Objectif rectilignaire extra-rapide.	30 00
Objectif rectilignaire extra-rapide Rector.	35 00
Objectif anastigmat Demarie Lapierre Ker	50 00
» » Manor . .	50 00
» » Hermagis	55 00
» » Berthiot .	60 00

Qui khách muốn mua tại hãng chúng có: Máy 13x18 và 18x24 là máy chụp thiên-nghệ hay là tay hảo nghề đều đáng dùng. Máy chụp ra lớn hiệu Noxa, Premier v.v; Giấy, nước thuốc và đồ phụ tùng chụp hình;

Máy chụp hát-mi. không, đồ sơn.

Tại hàng:

PHOTO NADAL,

120 đường Catinat Saigon.

Thứ rượu

QUINQUINA Saint Raphaël

Uống vô BỔ TÌ VỊ

ăn ngon ngủ khoẻ

Có trữ bán tại hãng DENIS FRÈRES

Là Đại lý ở *Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Tourane.*

Nước hoa

VIVILLE

de

PARIS

PACHOD Frères & Cie Lyon

VIN TONIQUE

DU

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR

Vị-sanh TƯỚU của Lazarge

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ, giúp sức lại tràn khiến tinh thần, bổ ích bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi già khi lực suy giảm, vật thấy ngày xanh đã thêm sinh hoạt, rượu nầy vô, thì ăn đặng ngủ yên thanh thản, mấy tươi tốt, cơ trễ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít bệnh nhược, đau ốm, mới mọc, ốm bạnh bạch, có chứng, những kẻ hao tổn tinh thần, kể uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ thêm lên, ăn chịu đã sâu, tinh thần quên biến.

Giá rất vô hạ, đồng rẻ.

Có trữ bán tại tiệm Quốc Tế 2 đường Đuranti số 100, Chợlớn.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nay dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nay, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLLÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhất hạng bào chế sư hề nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc này mà mua, ở Tân được vừa lòng. Quốc DƯỢC-TÁNH LỤC SIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, người ở gởi cho không.

SỮA BÒ TƯƠI

CÓ KHỬ ĐỘC

NESTLÉ

Có hai thứ hộp

HÃNG CAO-SU TẠI CẦU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chú có xe hơi cho mướn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 9 đồng; Ruột (chambres à air 2$50 một cặp.

Tại Hãng nếu Cao-su, ở đường Doumaumont Saigon.

LỜI RAO

Tại tiệm tôi có trữ bán máy cày vàng (Lanstor) kiểu cũ hồi trước tôi mới đặt bên tây gởi lại, hai cái trục bằ dài tám phân tây, giá mỗi cái 150 đồng; ai muốn mua hãy gởi thơ xin hỏi máy ấy tôi sẽ gởi cho.

BÙI-QUANG-NHƠ
Commerçant (BENTRE)

Nguyễn-văn-Chức

60, 62 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm mái máy xay lúa đủ các thứ kiểu theo kim thời, có thợ rập máy thiện nghệ, hoa đồ chỉ giùm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

Đại Ích

6 đường Marins, số 162, — CHOLON

LÀNH SỬA XE MÁY, MÉT BIỂN KHÍ VÀ MAGNÉTOS

Có bán xe máy hiệu *Phi-Phi; Malborough, Frégatte*. Xe máy còn mới hiệu *Talbot* (đảm bảo lãnh) giá riêng đỉnh chắc 50 ©.

Đồ phụ tùng, quạt máy, bàn ủi, đèn khí 110 volts hiệu *Phillips* Đèn manchons đầu hãi 800 bougies.

Dịp tốt có 10 cái xe kéo chưa xài lần nào muốn bán, giá rẻ.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÀNG *L. CAFFORT*

HIỆU « ALCYON »

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THÌNH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT.

N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

Phụ-nữ diễn-đàn

Saigon, le 25 Avril 1913

Ích lợi cùng ông Chủ-bút rõ:

Xin ông đăng dùm nào ông làm ơn ông đề bài nầy đăng mà mấy bạn nữ-lưu coi lấy mà sửa mình.

Bữa đó tôi đi tôi nhà người chị em bạn của tôi, tôi nghe người mẹ chị em cẩu tôi đay hai đứa con gái như vầy: Con là phận con gái, thì trước hết con phải lo công ơn cha mẹ sanh thành tao hóa con ra, thì con phải lo một đều thứ nhứt là phải để ý cha mẹ định đôi bạn cho con; đều thứ nhì thì con giữ cho trong sạch. Hễ làm thân con gái thì lấy chữ trinh làm đầu, chớ đừng có thấy người ta tìm lối mà cũng có nói cũ chỗ rồi tưởng đâu làm vậy cũng là tử tế. Con phải biết hễ làm thân con gái thì phải biết cầu tử đức làm tùng, công ngôn trinh tiết, phải giữ thân cho tuyền vẹn đừng nhờ bọn chết nào, đến khi cha mẹ định đôi gả bạn cho con, thì chừng ấy mới trọn cầu trinh tiết, mà chẳng hổ thẹn với người cũng nữa. Đều thứ ba anh nuôi con thì con cũng phải coi như anh ruột con vậy và hà cớ phải cho có thứ lớp, chớ đừng lớn xớn người ta đôm thấy chế cười tôi cha mẹ không biết dạy con. Anh em đừng có lớn xớn với nhau rồi đâu có gả con cho cách gì đi nữa thì cũng hổ thẹn với người ta. Vậy thì con phải nhớ mấy lời mẹ dạy, phải để mấy đều đó trong trường tâm cho thường, còn việc lối ăn tiếng nói thì con phải coi lựa theo người mà nói. Như con mà giữ đặng mấy lời mẹ dạy con đó thì phải đợi cho cha mẹ định, còn như giữ không đặng thì chừng ấy thì con sửa lấy mình con, chớ đừng để tới cha mẹ nói, thứ nhì thì con phải bỏ xứ mà đi cha mẹ không nhìn tới con chi nữa. »

Tôi đây là mồ côi cha nên tôi ở hằm hút cùng đi tôi, hễ bao ngày thì lo nói coi trách cả, tôi lại thêu thêu và mắc, con đi tôi thì nắc lo hăm-dọa cho mẹ chẳng nên không có giờ mà dạy biểu. Đến ngày 15 avril tôi rảnh nên xin phép đi tôi mà đi thăm chị em bạn, cũng là may nên vô sớt bác dạy mấy đều ấy, tôi lấy làm kính phục vô cùng, còn chị em bạn tôi thiệt là người nhơn đức lắm nên tôi coi như ruột vậy.

Cách mấy tháng trước tôi đi lại nhà cậu tôi, thì tôi ngó thấy một cái nhà người nào không biết mà coi bộ cũng là con nhà trâm anh, mà sao lâm đầu trái phép trong bốn cầu nầy, khi thì ở ngoài đôm vô thì thấy hòn nhau, khi thì thấy nghiêng nhau, như vợ chồng vậy, mà sao cha mẹ ngồi đó mà để cho con làm đều chẳng phải như vậy. Tôi xét cha người con gái ấy có ý riêng gì như vợ chồng thiệt, tế ra em tôi nói là em anh với nhau. Tôi nghĩ như ý tôi, dầu anh tôi theo phụng bàn nước các đi nữa, thì tôi cũng lấy lời mà thưa lại cũng anh tôi, chớ có lẽ đâu mà dồn hót như vậy. Ấy là tự nơi người con gái và cha mẹ người.

Thiệt tôi từ thuở nhỏ tôi hãy giờ không thấy anh hòn em lớn 16, 17 tuổi vậy phép nhà ta thường dạy: Nam nữ thọ thọ bất thân. Có tỷ nào nhà trâm anh mà nỡ quên phong hóa, làm chuyện loạn luân?

Huỳnh-thị-Cận Cần-đăng-lãnh

MỚI LẬP

Chúng tôi mới lập một cái tiệm gọi hiệu ĐỒNG-KÍM MỸ, số 90 đường Bonnard Chợ-mới Saigon.

Xin kính trình chư quí-khách đặng rõ: Nơi tiệm chúng tôi chuyên sắm đồng giầy Tây giầy ty đủ màu giầy bác ký và kiểu các thứ khác tốt gì rẻ sẵn. Ai bán các thứ nón Feutres ai tại bán tây đã nhiều rồi mà mướn, rương đi, đến kêu ở Tonkin, xỉ xa đều tiện vì công cả mấy mới ý muốn hiệu quí khách chiếu cố.

ĐỒNG-KÍM MỸ Cần kính,
90, Boulevard Bonnard, Saigon

LỜI RAO CẦN KIẾP

Hãng bán máy may hiệu SINGER rời rạc (effabrre số 8 kể từ ngày 28 tháng Mars 1913, tiệm đổi lại nơi *đường Boulevard le la Somme số 118 Saigon.*

Xin quí khách có muốn vẫn đồng máy may hay là đổi máy tôi, thì hãy đến gởi đến nơi ấy thì sẽ sắm sửa tiếp rước.

DƯƠNG-DIỆN

Marchand de Meubles

Rue Catinat 109-111-113

SAIGON

Tiệm tôi có bán giường đồng-chơn ngồi, đồ mớc nên bằng đồng ở bên Hạc-kỳ mới lại.

Giường đồng, sắt, cây, theo *kiểu kim-thời.*

Bàn ghế, tủ kiến, đồ cẩm-thạch và các thứ ghế hiệu THONET lại có tủ, bàn, ghế đánh vernis tampon.

DƯƠNG-DIỆN

NHÀ CHỤP HÌNH *PHOTO STUDIO*

mới tiếp đặng nhiều cái máy chụp hình hiệu: GAUMONT, RICHARD, LEROY, MONOBLOC, KOAKN.

Một mình hãng nầy thay mặt ở tại Đông-pháp cho Goerg, Fournier, Simon, Bert, Thager, Francoville, Bellieni, Noel, Courvoisier, Bristallos, vân vân. Các thứ Celluloses, Planchon, vân vân.

Máy chụp hình từ 2$ 95.

Đồ phụ-tùng cần dùng đã từ 5 90.

Ống dòm đề coi hát và đ^k xem cảnh đồng của FOURNIER.

PHOTO STUDIO
gần nhà hàng Continental.
SAIGON.

TOUTES LES NOUVEAUTÉS PHARMACEUTIQUES

RÉCEPTION PAR CHAQUE COURRIER

PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — ACCESSOIRES — LABORATOIRE — SPÉCIALITÉS — ORTHOPÉDIE — DROGUERIE — PANSEMENTS — BANDAGES

L. SOLIRÈNE
PHARMACIEN DE 1re Classe
Licencié Ès Sciences

SERVICE SPÉCIAL
soumis pour Pesticides
et
ordonnances urgentes
pendant
la Sieste et la Nuit

PHARMACIE PRINCIPALE

Fondée en 1863

Placé du Théâtre. — SAIGON

SERVICE SPÉCIAL
soumis pour Pesticides
et
ordonnances urgentes
pendant
la Sieste et la Nuit

MAISON DE PREMIER ORDRE

LA PLUS ANCIENNE, LA PLUS VASTE

ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

KIẾP TRẦN CỦA

ĐỨC PHẬT-TỔ

(Tiếp theo)

Trước kia, chưa thấu đến bốn lẽ chơn-lý, ta biết rằng dưới thế-gian, trên thượng-giới, nơi cảnh Ma-ra, nơi cảnh Bơ-ra-ma, ta biết rằng trong đám chúng-sanh vạn vật thánh thần, đạo-sĩ, ta biết rằng ta chưa đắc vị Phật-tổ. Mà, chúng tăng ôi, từ khi ta rõ thấu bốn lẽ chơn-lý trọn rồi, ta biết rằng ta đã đắc vị Phật-tổ trong các cõi ta mới kể đó. Ta đã thoát tục từ đây: ta không còn tái sanh nữa.»

Phật nói vậy rồi, năm vị tăng-đồ rập nhau không-dụng Phật.

V

Trong năm vị, có một vị trưởng tăng bước đến kẻ Phật mà rằng:

— Bạch, tôi đã nghe lời đại-đức giảng dụ, và nếu thầy chấm tôi thì tôi xin theo mà thọ giáo.»

Phật hỏi: « Vậy mà người biết chăng, Công-di-na?»

— Bạch đại-đức, tôi thành tâm vâng hiểu. Gặp đại-đức là thành-nhân, là đấng cứu thế, tôi xin hết lòng thọ giáo. Tôi nguyện làm ý y như lời đại-đức đã giảng tỏ trường, cho đáng mặt tông-đồ của nhà đại-thánh.

Phật nói: « Vậy là người đã hiểu rồi. Kinh luật ta giảng vậy là vành đó. Người khá lập thành chi mà tu, và rằng mà diệt cái thân đau đớn đặng.

Đó rồi Vach-ba đến trước mặt Phật mà qui y thọ pháp; rồi kế Ba-do-ri-ra, Ma-ha-na-man và Ac-vat-sit cũng đồng ra làm lễ qui y. Và từ đó về sau, trong thế-gian được sáu đức thánh.

Phật còn đang ở trong lộc-viên, có một người trai tơ tên Gia-xat đến có. Chàng Gia-xát nầy là con nhà giàu lại đất Bê-na-rết. Buổi trước chàng ăn chơi lắm, mà lúc ấy chàng tự-tỉnh, biết thói xa-ha vô tối, nên chàng lấm-lăm rằng mà ăn dật, Phật thấy Gia-xat đến, người thuyết pháp cho chàng nghe rồi Gia-xat liền bạch rằng và sẵn lòng theo nên chánh.

Cha của Gia-xat, là người buôn bán, vào lộc-viên mà tìm con. Người ấy có ý bảo con đừng theo nên tu hành. Song, khi và nghe thấu lẽ của Phật, và cũng liền xúng tôn Phật. Đến người mẹ và vợ của Gia-xat cũng đồng qui y thọ pháp. Khi Ấy Gia-xat thì theo Phật mà học đạo, còn cha mẹ và vợ cha chàng thì ở lại nhà trong thành Bê-na-rết.

Gia-xat có hiền người thân-hằng là Vi-ma-la, Su-ba-hu, Buôt-na-Sit và Ga-vam-ba-ti. Họ xem Gia-xat phát tâm làm chuyện Ấy là trêu, xúm nhau luận như vầy:

« Mình khá dắc nhau đến lộc-viên mà kiếm Gia-xat. Mình chỉ chỗ lầm-lại của nó cho nó thấy rồi mình dẫn nó trở lại với mình.»

Khi bốn người đến lộc-viên, là nhằm lúc Phật đang giảng đạo cho chúng tăng-đồ.

Phật thuật lại như vầy: « Tuổi xưa kia có một đấng tinh-tu nương-náu trong một cái đèo lấy làm hấu-hứt. Người mang vô cây mà che thân, uống nước lã mà giải khát và ăn trái rừng rễ lựp mà đỡ lòng. Tư bề quanh-quế, người chỉ có một con cheo bồi-bạn mà thôi. Con cheo Ấy biết nói như người ta và từ chuyện vẫn cùng đấng tinh-tu lắm.» Người gần luật đạo cho nó nghe và nó ráng sức mà tu. Đến một năm kia trời hạn; các suối đều khô quánh, còn trên nhánh bông trái vốn không. Đấng tinh-tu hết tầm đặng vật chi mà ăn nống nữa; người ở thêt trong đèo lấy làm bực-bội, và bữa no, người lột cả y phục bằng vỏ cây đang mặc trong mình mà liệng bỏ. Cheo thấy vậy liền hỏi rằng: « Thầy làm chi vậy?» — Người đáp: « Người không thấy sao? Ta không thèm y-phục ấy nữa.» — Cheo hỏi: « Ủa, mà thầy bỏ động mà đi hay sao?» — Người đáp: « Phải, ta xuống miền có dân cư. Đó ta sẽ xin mà ăn cho no dạ; thà ăn đã đã thiên-hạ cho còn hơn những trái rừng, rễ tạp ở chốn nầy.»

Mấy lời Ấy khiến cho cheo buồn bực; có khác nào một đứa bé kia phải cha nó bỏ mà đi vậy, cheo bèn nói lớn rằng: « Thầy đừng có đi mà! Xin thầy đừng có bỏ tôi có quanh! Dễ đâu thầy không biết rằng ở chốn phiền ba là hại lắm hay sao? Chi cho bằng cái thả lâm-tuyền thanh-tịnh nữa? Song đấng tinh-tu vẫn vẫn quyết một ra đi: Người đã quyết đi thì người đi vậy. Chúng cheo mới nói: Thầy muốn bỏ song lâm, thôi thì cứ bỏ đi! Nhưng mà xin thầy làm ơn nán cho tôi một ngày, một ngày nữa mà thôi, nay thầy nán lại đây, để mai thầy sẽ đi, tự ý.» Đấng tinh-tu nghĩ: « Cheo kiếm ăn giỏi lắm, và chắc nó có dự trữ đồ ăn. Để mai nó sẽ đem cho mình một chớ nào không.» Người bèn hứa với cheo ở lại, và cheo liền mang gỗ ra đi. Đấng tinh-tu nầy có thở hồn thân cho nên thường ngày giữ bếp lửa trong động, không cho tắc. Người ngồi một mình mà nói như vầy: « Thôi, không có chi ăn, ta cứ ho lửa mà cho cheo trở lại.»

(Sau sẽ tiếp theo).

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hơn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất số

Ở tại SAIGON, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIÙM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN-HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*

Phòng việc *ở tại đường Belgique, môn bài số 15.*

CÓ ĐẶT HÀNG NGÁNH TẠI CẦNTHƠ — Và có lập chánh mua lúa nơi các chỗ thị-tứ

SAIGON, — IMP. DE L'UNION TIRAGE 3,500 : EXEMPLAIRES L'administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Einagi: 3200 w
Saigon le 9 mai 1913